

RUSAI PUOLĖ NACIŲ BAZES PABALTY

Aliantai užėmė 6 Italijos miestus

Veržiasi vis giliau į nacių pozicijas

SAJUNGININKŲ STABAS Neapoly, geg. 14. — Raportai iš fronto sako penktos armijos prancūzai kariai, Amerikos tankų ir artilerijos padedami, užėmė vokiečių Castelforte tvirtovę, 13 mylių į pietus nuo Cassino.

Korespondentų pranešimai sakė miestas buvo užimtas vakar ir sąjungininkai dabar išmuša vokiečių likučius kalnuose aplink Castelforte, ir varosi į tolimesnius objektus.

Dėl to miesto beveik nepralaužiamo stiprumo jis buvo įgijęs vardą „Mažasis Cassino.“

Vokiečiai jau anksčiau buvo pranešę, kad jų jėgos pasitraukė iš Castelforte.

Sąjungininkų ofensyva varosi gilyn į tvirtą nacių Gustav liniją, vietom net iki dviejų mylių.

Einant į trečiąją Italijos ofensyvos dieną sąjungininkai, apskriti Castelforte, okupavo bent penkis kitus miestus ir septynis strateginius kalnus.

Amerikos lėktuvai atakavo ir perkirto geležinkelį einantį per Brenner perėją, kuriuo vokiečiai siunčia karinius ir reikmenis iš Vokietijos į Italijos Po klonį.

Pranešimai taipgi sakė aštuntos armijos britai kariai užėmė Sant Angelo miestelį, vakariniam Rapido upės krante, pustrėčios mylios į pietus nuo Cassino.

Vokiečiai visur priešinasi įsiveržusiems sąjungininkams, kurie suima vis daugiau nacių belaisvių.

Keliose vietose vokiečiai bandė prarasti kontrofensyvas, kurios, tačiau, buvo atremtos.

NAUJA KINIEČIŲ OFENSYVA BURMOJE

KANDY, Ceylon, geg. 14. — Šios dienos raportas sakė Gen. Stilwell vedami kiniečiai pradėjo naują ofensyvą prieš japonus šiaurinėje Burmoje. Anot Adm. Mountbatten komunikato, kiniečiai, artilerijos ir tankų pagalba ir lėktuvų saugojami, įsiveržė gilyn į japonų pozicijas į vakarus nuo Nogaung upės.

Spėjama, kad naujausia sąjungininkų ofensyva taikoma į priešų Kamaing, Mogaung ir Byitkyina bazes.

Komunikatas sakė sąjungininkų artilerija ir lėktuvai „perviršija priešus.“

Į rytus nuo Mogaung upės japonai atakavo Hanpin, 10 mylių į šiaurę nuo Kamaing, bet buvo atmušti. Kautynėse jie prarado du savo komandierius.

Raportas taipgi sakė kiniečiai apsupo Hkatangkawang, keturias mylias į šiaurę nuo Hanpin. Stilwell kariai pralaužė priešų linijas aplink Tiangzūg tvirtovę, 30 mylių nuo Myitkyina.

KALENDORIUS

Gegužės 15 d.: Steigiamoji Seimo Atidarymas, šv. Sofija, šv. Jonas Salietis; senovės: Gražutis ir Jauņpūtė.

Gegužės 16 d.: Maldavimų diena, šv. Jonas Nepam.; senovės: Vitagaris ir Bitė.

ORAS

Giedra ir šilta.

Raportas sako naciai neutralizuoja Romą

BERNAS, geg. 14. — Lai kraštis Basler Nachrichten vakar rašė, kad vokiečių aukštoji komanda „ėmėsi naujų žygių griežtesniam Romos neutralizavimui,“ ir tuo padarymą iš jo atvirą miestą.

Anot laikraščio, centrinę miesto dalį įsteigta zona, kurion negali įeiti nei vokiečiai kariai.

RAF lėktuvai sunaikino šešis ašies laivus

CAIRO, geg. 14. — Šiandien pranešta, jog britų lėktuvai balandžio mėnesyje sunaikino šešis ašies laivus ir du jų sužalojo. Tie veiksmai įvyko rytinėje dalyje Viduržemio jūros.

Wellington bombardieriai atakavo 1,200 tonų prekybinį laivą prie Leros salos ir paliko jį beskestantį.

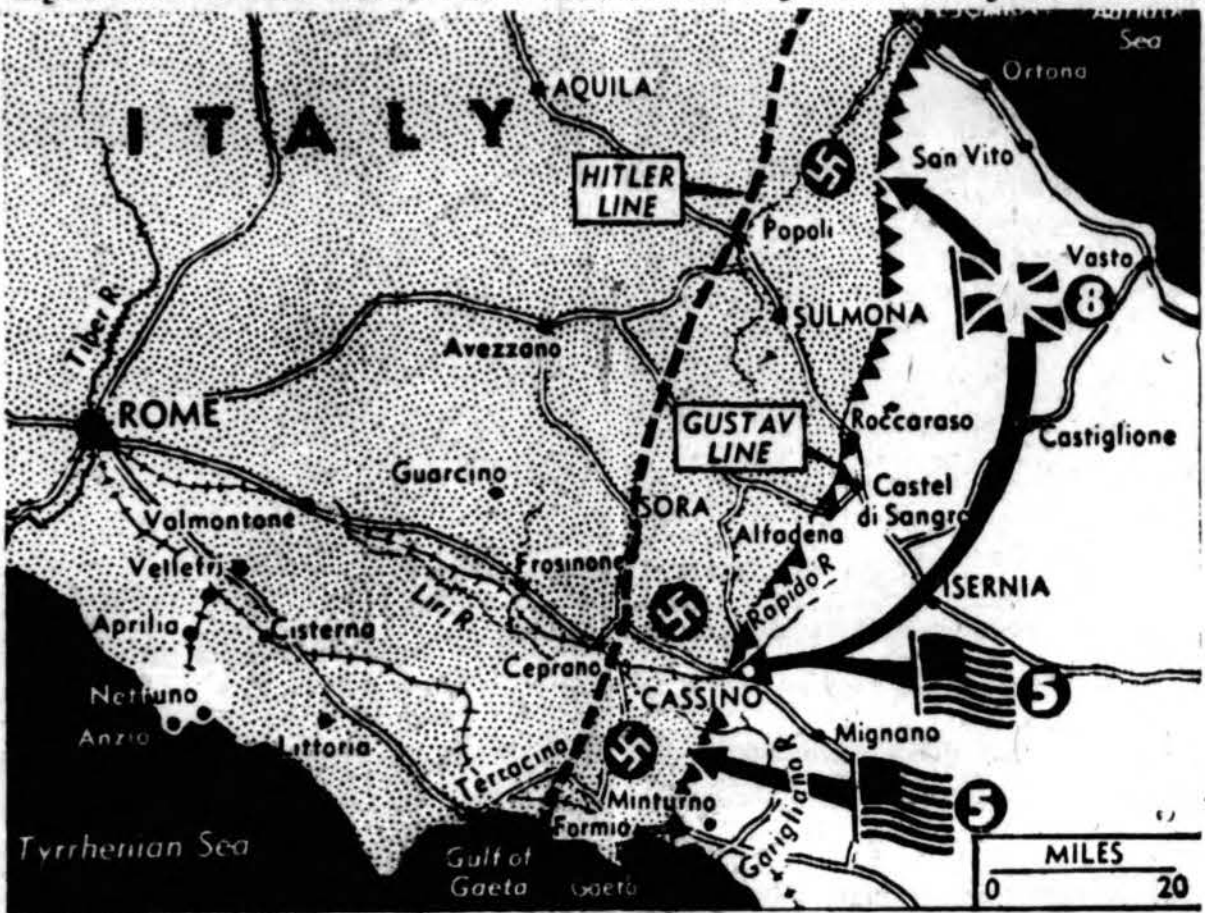
Lėktuvai atakavo tris nacių taikinius

29 dienas be perstojimo puola nacių

LONDONAS, geg. 14. — Du tūkstančiai sąjungininkų lėktuvų vakar atakavo tris svarbius taikinius šiaurinėje Vokietijoje. Orinėse kovose sąjungininkai numušė 63 nacių lėktuvus, ir prarado 12 savo bombardierių ir 10 naikintuvų.

Iš viso maždaug 5,000 lėktuvų iš Anglijos ir Italijos numetė apie 8,000 tonų bombų ant nacių okupuotos Europos.

SAJUNGININKAI PRADĖJO PRIEŠINVAZINĖ OFENSIVĄ ITALIJOJE

Puldami nacių Gustav liniją su didele karių ir ginklų jėga, sąjungininkai pradėjo savo priešinazinę ofensivą Italijoje. Vėliavos nurodo britų ir amerikiečių pozicijas šioje ofensyvoje, kurios tikslas yra Romos užėmimas. (Acme-Draugas Telephoto)

200 japonų tankų puola Loyang miestą

CHUNGKING, geg. 14. — Vakari pranešta, jog japonai pasiuntė 200 savo tankų į kautynes už Loyang miestą. Kiniečių komunikatas sakė dideli mūšiai vyko į pietus ir vakarus nuo to seno Kinijos miesto ketvirtadienio naktį.

Pagal raportą, kiniečiai ir japonai kovojo durtuvais pietiniam Lo upės krante. Abi pusės smarkiai nukentėjo.

Kiniečiai taipgi pripažino praradę Mienchih miestą, kurį japonai užėmė penktadienį, nors mūšiai tebevyksta jo pakraščiuose.

Britų radio pranešimas, girdėtas New Yorke, sakė padėtis Loyange esanti „labai rimta.“

Iš WASHINGTONO. — Laivyno pranešimu, Amerikos lėktuvai atliko kitą ataką ant japonų laikomos Nauru salos.

Iš CHUNGKINGO. — Kiniečiai atsiėmė dalį Peiping-Hankow geležinkelio. Japonai veržiasi į Loyang.

Ragina prašėti Dies komiteto veiklą

WASHINGTON, geg. 13. — Grupė atstovų, po Rep. Thomas (N. Jersey, Rep.) vadovybe, veda kampaniją, kurios tikslas yra padaryti Dies komitetą priešamerikoniškos veiklos tyrinėjimui pastoviai Atstovų buto komisija, vietoj duoti jai išsibagti vien dėl to, kad jos pirmininkas Martin Dies (Texas, Dem.) grįžta į privatų gyvenimą.

Thomas įspėjo jog šiam kraštui grėsia „požeminė strategija“ įvairių priešamerikoniškų grupių, ir ragino Kongresą nestoti saugojus kraštą nuo laisvės priešų.

Sudužo Liberty laivas; 48 įgulios nariai žuvo

WASHINGTON, geg. 14. — Karo laivų transporto administracija pranešė, kad Liberty laivas „William H. Welch“, kuris nuvežė karo prekes Anglijon, beplaukiant atgal Amerikon užvažiavo ir sudužo ant akmenų netoli šiaurinės Skotijos kranto. Nelaimė įvyko didelės sniego pūgos metu kelias savaites atgal, ir 43 vyrai žuvo.

Suaukia Jugoslavijos partijų pasitarimą

LONDONAS, geg. 14. — Jugoslavijos Karalius Petras vakar kvietė visų Jugoslavijos politinių partijų atstovus susirinkti Jugoslavijos ambasadoje pirmadienį. Informuoti sluoksniai sakė susirinkimas reikalavęs premjero ir užsienių reikalų ministro Bozidar Puritich atsistatydinimo.

Vis tebemuša japonus iš kalnų prie Kohima

KANDY, Ceylon, geg. 14. — Britai kariai beveik baigia išmušti japonų pozicijas kalnuose į pietryčius nuo Kohima.

Dvidešimtis mylių nuo Impahl smarkios kovos vyksta dėl maž, bet strateginio Postanbang miestelio.

Italai užpildo kelius einančius iš Romos

LONDONAS, geg. 14. — Nacių DNB agentūros pranešimas sakė ilgos eilės italių pabėgėlių užpildo kelius vedančius iš Romos, tuo dar labiau apsunkindami sąjungininkų apdaužytas nacių susisiekimo linijas aplink Amžinąjį Miestą.

Atakavo aerodromus Biak saloje

Hollandia, Aitape užmušta 1,717 japonų

GEN MacARTHUR STABAS N. Gvinėjoj, geg. 14. — Šios dienos pranešimas pasakė apie naujas lėktuvų atakas, kurių tikslas yra neutralizuoti japonų aerodromus kelis šimtus mylių į vakarus nuo Hollandia.

Liberator bombardieriai ketvirtadienio naktį ir penktadienio rytą atakavo Mokmer aerodromą Biak saloje, Schutens salyne.

Vienas Amerikos lėktuvas buvo priešlėktuvinių patrankų numuštas, bet jo įgulios nariai buvo išgelbėti.

Amerikos patrolė Hollandia ir Aitape apylinkėse užmušė dar 101 japoną ir 30 jų suėmė, tad nuo išlipdinių bal. 22 d., amerikiečiai užmušė 1,717 japonų

Bombos sukėlė gaisrus Daugavpily, Latvijoje, ir Tartu, Estijoje

LONDONAS, geg. 14. — Maskvos radio pranešimas sakė rusų didieji lėktuvai atakavo nacių bazes Latvijoje ir Estijoje. Iš to daroma išvadų, jog rusai gali greitai laiku pradėti ofensyvą Pabalčio fronte.

Lėktuvai puolė vokiečių militarus traukinius ir sandėlius prie Daugavpilio (Dvinsko) Latvijoje, ir Tartu, Estijoje. Bombos sukėlė didelius sprogimus ir gaisrus.

Vokiečių komandos pranešimas nurodė, jog didelė rusų jėga persikėlė per Moldava upę, 60 mylių gilyn Rumunijoje, kadangi minėjo kautynes tarp rumunų ir rusų tos upės vakariniame krante.

Maskva nėra nieko sakiusi apie tokį persikėlimą, bet praeitą mėnesį pranešė

apie užėmimą Falticeni miesto, netoli jos rytinio kranto.

Rusai sako naciai vis tebeatakuoja jų poziciją Dnestro upės sektoryje, žemiau Tiraspolio, kur rusai įsteigė poziciją upės vakariniame krante.

Anot Maskvos biuletenio, penktadienio nakties ataka sukėlė didelius sprogimus Daugavpily. Iš sprogimų kilę gaisrai padengė didelę dalį to geležinkelio centro, kuris randasi 115 mylių į pietryčius nuo Rygos.

Biuletenis taipgi sakė Tartu mieste, Estijoje, įvyko vienolika sprogimų ir kilo 10 gaisrų tarpe traukinių ir sandėlių. Tartu randasi 100 mylių į pietryčius nuo Tallinno, Estijos sostinės, ir 65 mylios į šiaurvakarius nuo Pskovo.

Slaviai puola nacių Balkanų frontuose

LONDONAS, geg. 14. — Maršalo Josip Broz štabo pranešimas sakė jugoslavai partizanai sumušė nacių beveik visuose Jugoslavijos frontuose.

Pripažinta, tačiau, jog smarkios kautynės vyksta Serbijoje, kur naciai vietomis pasivaro pirmyn. Vokiečiai pralaužė partizanų linijas Lika apylinkėje.

Herzegovinijoje, Slavonijoje ir Slovenijoje partizanai veda ofensyvas prieš vokiečius.

SUPAŽINDINKITE KITUS SU DIENR. "DRAUGU"

U. S. lėktuvai mušė su naciais virš Lenkijos

LONDONAS, geg. 14. — Mustang naikintuvai lėktuvai, kurie lydėjo bombardierius į šiaurinę Vokietiją, vakar skrido virš Lenkijos, kur užtiko vokiečių lėktuvus, prieš kuriuos kovojo.

Penki U. S. lėktuvai nusileido Švedijoje

NEW YORKAS, geg. 14. — Švedijos radio pranešimas sakė keturi Amerikos keturmotoriniai bombardieriai ir vienas naikintuvas buvo priversti nusileisti Švedijoje ir jų įgulas sudarą 45 vyrai buvo internuoti.

Anot pranešimo, visi amerikiečiai sveiki.

VISVIEN NEDRISO SULAUŽYTI DRAUDIMO

SPRINGFIELD, Mass., geg. 14. — Lenkų kunigas Stanislaus Orlemanski, kuris grįžo iš vizito pas Staliną Maskvoje, buvo vakar suspenduotas. Gavęs iš diocezijos viršininko Vyskupo Thomas M. O'Leary suspendavimo pranešimą, Kun. Orlemanski sakė jis apeliuojąs reikalą į Apaštališką Delegatą Washingtone, ir tuo būdu draudimas negalioja.

Nors jam uždrausta atnašauti šv. Mišias, Kun. Orlemanski buvo sakęs jis laikysias Mišias savo parapijos baznyčioje, bet visvien nedrįso draudimo neklausti ir šv. Mišių šiaandien neatnašavo.

IŠ KITŲ KOLONIJŲ GYVENIMO

Atsišaukimas

Connecticut valstybės lietuvius ir organizacijas

Gerbiameji:—

Amerikos Lietuvių Taryba paprašė ir igaliojo Waterburio A. L. Taryboas skyrių rūpintis sušaukti Connecticut valstybės lietuvių konferenciją.

Kvietimą Waterburio Lietuvių Taryba priėmė ir šiuo skelbia, kad Connecticut Lietuvių Konferencija įvyks 1944 m. gegužės-May 28 d Sv. Juozapo mokyklos auditorijoje, Waterbury, Conn.

Konferencijos pradžia 2:30 val. popiet.

Prašome skubiai susirūpinti šia konferencija. Visi klubai, kuopos, draugijos ir šiaip visuomeniškos organizacijos kviečiamos dalyvauti konferencijoje.

Delegatus reikia rinkti po du (2) nuo organizacijos iki 25 narių. Didesnės organizacijos gali rinkti ir daugiau delegatų.

Taipgi kviesiame dalyvauti pavienius visuomenės veikėjus, profesionalus ir biznesierius.

Taipgi prašome sukelti kiek galima daugiau pinigų Amerikos Lietuvių Tarybos darbams paremti.

Konferencijos tikslas

1. Stipriau susiorganizuoti į pasekmingesnę karą remimą skubesnei pergalei užtikrinti.

2. Mūsų žodis bus daug tvirtesnis, jei visas jėgas sujungsime į krūvą už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą.

3. Paminėti lietuvių spaudos laisvės atgavimo 40 metų sukaktį.

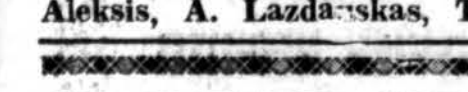
4. Paminėti Lietuvos Steigiamojo seimo 24 metų sukaktį ir dar stipriau užakcentuoti Amerikos lietuvių siekimą atstatyti ant demokratinį pamatų laisvą nepriklausomą Lietuvą.

5. Paminėti Klaipėdos konvencijos pasirašymo 20 metų sukaktį.

Svečiai kalbėtojai bus plk. Kazys Grinius ir redaktorius Juozas B. Laučka, abu iš New Yorko.

Kvietimo komitetas: A. J. Aleksis, A. Lazdauskas, T.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mūsų 20 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Optometriniai Akių Specialistas

Palaikoma akių įtempimą, kuris esu prieštarni galvos skaudėjimo, svėgimo, akių spėjimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso ir kompensuoja ir toliau.

Priežastis teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daroma su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreiptama į mokyklos vaikus.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Sėdėdomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atitikimus akys atitaisome be skausm. Kainos pigios kaip pjiama.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

KREIVOS AKYS ATITAIKOMOS

Jėnuoliui, kurie neprimami į karą aviacijos skyrius iš prieštarnis spalvų pėregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apelimu išgydyti.

Matas, A. G. Orantas, A. E. Petrauskaitė, M. Zailskienė, P. Jokubauskas, dr. P. Vileišis.

Iš Los Angeles padangės

Čia turistų bei svečių romantiška vieta, į kurią žmonės plaukia iš visų kraštų. Netruksta nei lietuvių. Vieni išvažiuoja, kiti atvažiuoja, kiti pasilieka ant visados.

Čia noriu paminėti atvykusią iš Cleveland, O., visuomenės veikėją Suzana Makūniene, kuri ilgiausiai išbuvo atvykusi savo silpnos sveikatos taisyti, pasilsėti, toliau nuo kasdienių namuose ir draugijose darbų pagyventi. Bet netaip buvo: ir čionai ji veik negavo to poilsio, kokio tikėjosi ir kokio jai reikėjo. Nuo latos buvo kviečiama prie įvairaus veikimo. Gegužės 9 d. išvyko namo, kur, be abejo, visa šeima jos pasilgus.

Kitą žiemą atvyks čionai su savo dukrele, sūneliu ir kitais giminėmis ar kaimynais. Čia tokia vieta, kad iš seno jauną padaro, o kas nenori būti jaunas? Ypačiai moterys, kurios daug dolerių praleidžia, kad atrodytų jaunos. Gi čia tas gaunama dykai iš saulėtos gamtos įvairenybių.

Laimingos kelionės jai pasiekti savo namus ir rasti saviškius sveikus, linksmus.

Taipgi mus paliko ir kapitonas inž. P. Labanauskas kuris išvyko į Rytines valstijas profesijai gilinti. Linkėtina jam laimingai siekti savo tikslo ir nepamiršti savųjų.

J. K. M.

Budriko Radio Valandos: W.H.F.C. 1420 Kilocycles — Ketverge, 7 val. vakare. W.C.F.L. 1000 Kilocycles — Nedėlioj, 9:30 val. vakare.

Didelė Lietuvio KRAUTUVĖ

Rakandų, Parlor Setų, Miegamo Kambario Setų, Pečių, Lovų, Springsų, Matrasų, Karpetų, Klejankių, Minkštų Kėdžių ir Vaikams Vežimėlių ir Lovelių.

Jewelry, Deimontų ir Rekordų Krautuvė sykiu, po vienu stogu su Rakandų Krautuve.

Pirkdami dabar, galėsite tikrai Sutaupysite 25%

per šį Pavasarinį 31 Metų IŠPARDAVIMĄ

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED

3241 So. Halsted Street

Tel. CALumet 7237

Krautuvė atdara Nedėliomis — nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Utarnikais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:30 val. vakare.

KARO BELAISVIŲ MEDALIS

Abi pusės naujo medalio, kuris Jo šventenybės Popiežiaus Pijaus XII nuliedintas ir teikiamas karo belaisviams. (NCWC-Draugas)

Lietuvio laiškas iš Maroko

LKFSB-ras gavo laiška iš Sincarinės Afrikos, iš Maroko nuo Vyt. Gedgaudo, kurs tenai tarnauja Prancūzijos sve'imšalių legione. Kalėdų metu jisai buvo ligoninėje, o dabar jau pasveikęs ir vėl grįžo prie tarnybos. Tasaai Kauno laikrašti

EXTRA! EXTRA!

MONARCH LIQUOR 3529 So. Halsted St. Phone YARDS 6054

ninkas mano, pabaigęs karinės tarnybos laiką, apsigyventi Prancūzijoje (kuri, gal, tikisi tada jau bus išvaduota); ruošiasi nepamesti spaudos darbo.

Pirkite tose krautuvėse, kurių savininkai skelbiasi "Drauge".

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame laikrodžius, laikrodėlius, auksinius ir delmantinius žiedus, rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, žiedus, rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

4216 ARCHER AVENUE Phone: LAFAYETTE 8617

NUVARGUSIOS DEGANCIOS NIEŽIANČIOS PRAKAITUOJANČIOS KOJOS

Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINES OINTMENT. Tegul būtinai alyva į DEVINES OINTMENT suminkština tuos kornus ir sutrinimus ir tuomet džiaugsitės patogumu ir be skausmo vaikščiojimu. Parduodamos su pinigų grąžinimo garantija pas jūsų vietos vaistininką arba pas —

WIEBOLDTS-GOLDBLATT DEVINE OINTMENT

800 N. Clark St., City SUPERIOR 1462.

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 6617 Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISO VALANDOS

Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare Trečiadienį ir Nedėliomis susitarus 2423 West Marquette Road

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Sūgūkite jas leidimui išgaminoti jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

36 METAI PATYRIMO prietarnime akių, kurie prašalina visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI 1801 So. Ashland Avenue

Kampas 15-tos Telefonas: CANAL 0523, Chicago OFISO VALANDOS: Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m. Trečiadienį ir Šeštadienį 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso.

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienyje pagal sutartį.

WHOLESALE FURNITURE BROKER Everything in the line of Furniture AL. C. ALLEN (Alešauskas) Factory Representative SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART For appointment call — REPUBLIC 6051

MARGUTIS VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M. WHFC - 1450 kilos. SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet. KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare. EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. MARGUCIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS PHYSICIAN AND SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office Tel. YARDS 4787 Namų Tel. PROspect 1930

Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS DANTISTAS 4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street Val: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 6036 Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val: 1-3 ir 6-8:30 E. M. Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARDS 5921 Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street

800 N. Clark St., City SUPERIOR 1462.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700 Rez. tel. PROspect 6080 Jei neatsiliepa, šauk SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6155 So. Kedzie Avenue

VALANDOS: nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, išskiriant trečiadienį ir sekmad.

Ofiso Tel. ... VIRginia 1886

DR. AL. RACKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Avenue LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiadienį ir Sekm. tik susitarus

DR. P. ATKOČIONAS DANTISTAS 1446 S. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Val: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M. 4147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais Val: nuo 3 p.p. iki 8 vakare

J. W. Goethe

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Rd. Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad, Trečiadienį ir Šeštadieniais vakarais ofiso uždarytas.

REZIDENCJA 3241 West 66th Place Tel. BEPublic 7868

Tel. CANal 0257 Rez. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted St. Rezidencija: 6600 S. Artesian Av. VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKIŲS Pritaikantis 744 West 35th Street Val: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30 Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30 Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

"MIRACLE" SIENOMS MALIAVA

1. VIENAS APDENGIMAS užtenka daugumai sieninems popieroms, maliavotoms sienoms ar luboms, wallboard, sklepų sienoms.

2. Apdengia kaip Magika.

3. Išdžiūva į vieną valandą.

4. Maišosi su vandeniu.

5. Neturi "Maliavos" kvapnio.

6. Lengvai apvalomas.

7. Gražiausios Spalvos.

BERLAND'S PAINT STORE Mes Pristatom 1917 S. Halsted St. Telefonas VISUR CANAL 1684 Pietvakarių Krautuvė — 3618 West 26th Street

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemesnės Kainomis!

Atvykite į mūsų jardu ir apžiūrėkite statyba ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dūl garas, porčių, viškę, akloj ir floty. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaalik perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITVINAS, General Manager

CARR—MOODY LUMBER CO. PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI 3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272 VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISIŅO

PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141 JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISING

DZIAUGIAS GAVE ALAUS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDOLPH 9488-9489

SVARBUS PRANEŠIMAS War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad dauguma darbininkų turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirmą gradant dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkit ar jūs galite gauti ir ar jums reikalinga paliuosavimo raštas. Jūs sutaupysit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

LANGŲ PLOVEJŲ—HOUSEMEN Patyrimo nereikia. Gera mokesčiai. Atsiųskite Timekeeper's Ofisan EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Road

POLIRUOTOJŲ Hotel sidabru, pastovūs darbai REIFFEL & HUSTED 2700 W. Van Buren St.

REIKIA CABINET MAKERS AMERICAN CASKET CO. 1313 W. DIVISION ST.

REIKIA PATYRUSIŲ AR MOKINIŲ SWITCHMEN APPLY MR. C. E. SHERMAN GRAND TRUNK RAILROAD 51st ST. & CENTRAL PARK AV. Tel. VIRGINIA 2471

MEDŽIO IŠDIRBIMO SHAPER DARBININKŲ FINISHING FORMANO Pilnam ar daliniam laikui Aukščiausia rata mokesčiai. VICTORY NOVELTY 525 N. Noble

Platinkite "Draugą"

HELP WANTED — VYRAI

DIE CASTING MACHINE OPERATORIŲ Aukščiausia rata mokama ir piece work. Užtenkamai viršvalaikio. Diena ir naktį šiflai. NATIONAL DIE CASTING CO. 600 N. Albany Ave.

SHEAR VYRŲ

Reikia vyrų prie Plieno Squaring Shears. SHEAR HELPERS IR ABELNŲ PLIENO WAREHOUSE DARB.

Reliance Steel Corp. 1601 S. Wolcott CANAL 2442 G. A. COOPER

PAKUOTOJŲ

Pulkios darbo sąlygos švarioj vėsioj dirbtuvėje Clearing Distrike JOHNSON & JOHNSON Gas Mask Division 4951 W. 66th St.

Kas nori tarp žmonių turėti pasisekimo, privalo apsišarvoti mandagumu. J. Kurze.

PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED — VYRAI

STIKLO DARBININKŲ Patyrimo Nereikia STIKLO PIOVEJŲ VALYTOJŲ POLIRUOTOJŲ PAKUOTOJŲ IR TROKERIŲ PASTOVŲS DARBAI GERA MOKESTIS PATOGI TRANSPORTACIJA

HOOKER GLASS & PAINT MFG. CO. 659 W. WASHINGTON BLVD. Klauskite del Mr. Vial

HELP WANTED — MOTERYS PROGA ISSILAVINTI SIUVĖJŲ REIKIA Patyrimo nereikia. Mes mokam algą laike mokinimo. Moderniški darbo kámbariai. Pastovūs darbai. Draugiškos darbo sąlygos. J. B. SIMPSON AND CO. 843 W. Adams St.

HELP WANTED — MOTERYS

ASSEMBLERS Amžiaus 17-50, patyrimo nereikia, bet pageldaujama, prie švaraus mažų bench darbu dirbant prie Radar ir radio įrengimų. UNDERWOOD ELECTRIC MFG. COMPANY 3120 W. Grand Ave.

TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ Patyrimas, \$87.50 į mėnesį Pilnam ar daliniam laikui Kreipkitės prie Housekeeper. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

TARNAIČIŲ — Darbas dienomis. Kreipkitės prie Housekeeper, Service Entrance. UNIVERSITY CLUB, 76 E. Monroe.

MOTERŲ Mekanikiškai palinkusių atlikti VYRŲ DARBUS už LYGIA MOKESTI. Regularis pakėlimas. Pašaukit Mr. Miner, CALAMET 2121 R. E. DONNELLEY & SONS COMPANY 2117 Calumet Avenue

Pantry ir Daržovėms MERGINŲ

Aukš. Mokestis ir Valgis Geros Darbo Sąlygos

THE STEVENS HOTEL Atsiųskite Employment Ofisan 725 S. WABASH AVE.

REIKIA MOTERŲ Dirbti prie elektros siuvimo mašinu. Išmokinim. AMERICAN CASKET CO. 1113 W. Washington Blvd.

REIKIA MERGINŲ

Kaipo Bonkų Patikrintojų 50c į Valandą Laikas ir pusė už viršvalaikį

5 Dienos į Savaite Ne šeštadienį ir sekmadienį

ROYAL CROWN BOTTLING CO. 3830 S. MICHIGAN AVE. KLAUSKITE MR. CATANIA

DZENITORKŲ Arti vidurmesio ofisų būdine. Valandos nuo 6 iki 11 vakarais. LANG. WEISE & CELLA 308 W. Washington RANDOLPH 2574

TAUPLYKITE POPIERĄ KARO REIKALAMS PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JŲ KITIEMS

HELP WANTED — MOTERYS

DZENITORKŲ Valymo darbai. Moterims iki 50 metų senumo. Valandos: nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.

KARO PRAMONEJE DINING ROOM PATARNAUTOJŲ Uniformos duodama; Valgis dykal. Amžius 20 iki 50 metų.

Dienos, vakarais ar naktinėmis valandomis Atsiųskite ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Employment Ofisan Moterims Street floor 309 W. WASHINGTON ST. CHICAGO

VYRAI IR MOTERYS

Reikia Cafeterijoj Darbininkų

COUNTER MERGINŲ — pilnam ar daliniam laikui, dieną ir naktį šiftais. DISIŲ PLOVEJOS — pilno laiko. Dienos šiflai. CASHIER — dalinio laiko, vakarais. FOOD CHECKER — dalinio laiko, vakarais. VYRO — abelman virtuvės darbu. Pilno laiko, dienos šiflai. Valgis ir Uniformos Duodama.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC. 2100 S. 52nd Ave. Cicero, Ill. Inkrit Douglas Park "L" iki Durų.

★ ★ ★ ★ ★ For Sale! For Rent! For Help! For Service! For Results! ADVERTISE In America's Greatest

Lithuanian Daily Newspaper — ESTABLISHED 1909 — CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE TEL. — RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM

★ ★ ★ ★ ★ Tragiską mokslininko mirtį prisimenant (LKFBS) Šiomet sueina 150 metų nuo mirties garsaus prancūzų mokslininko A. L. Lavoisier. Jis buvo dievotas katalikas ir revoliucinis Prancūzijos tribunolas jį nuteisė mirti. Mokslininkas prašė revoliucionierių valdžios jam mirties bausmę nors penkiolikai dienų atidėti, kad jisai dar sukurtų užbaigti vieną savo svarbų mokslinį darbą, kuriam buvo pašventęs daug metų. Tačiau revoliucionierių teismo prezidentas Coffinhal'is ir antras revoliucionierius Auvergnat'as jam

Amerikiečiai Anzio fronte daugiau pirmą sykį gavę alaus, kuris jiems buvo pristatytas iš pataisytų alaus bravorų Neapoli mieste. (Acme-Draugas telephoto)

20 metų kaip mirė V. Baranauskas cento sukūrėjas

(LKFBS) Lietuviams tenka garbė, kad mūsų tautos žmogus yra sukūręs gražų, jį visur paplitusį Amerikos pinigą-centą. Tai buvo Viktoras Baranauskas-Brenner Gimė jisai 1871 m. birž. 12 d. Šiauliuose. Buvo sūnus antspaudoj dirbėjo ir graviurotojo. 1887 m. įsteigė savo dirbtuvę Šiauliuose, o vėliau Kaune. Konkurentai jį įskundė, būk jisai padirbinėjęs pinigus ir padaręs aukšto valdininko antspaudo dublikatą. Buvo suimtas, bet pabėgo į Ameriką, 1890 metais, New Yorke jisai dirbo metalinių ženklų ir medalionų dirbtuvėje. Jo padarytą Beethoveno medalio modelį kritikai labai aukštai įvertino. Medalis buvo skiriamas New Yorke Musical Society. Gavęs paramos jis 1898-1900 m. studijavo Paryžiuje. Čia jisai susidraugo su skulptoriumi Rodin ir medalistu Roty, kurie jam padarė didelės įtakos. 1900 m. pasaulinėje parodoje jisai pasižymėjo savo kūrinių, taip pat Amerikoje 1901 m. Buffalo mieste, o 1904 m. St. Louis parodosė, laimėdamas pirmąsias dovanas, 1908 m. jam pozavo prezidentas Rooseveltas, Panamos perkaso medaliumi. Pastebėjo jo plakietą su Linkolno atvaizdu ir pavadė

jam padaryti panašų atvaizdą naujam Amerikos centui. 1909 m. išleisus centą su Baranausko parūpintu Linkolno atvaizdu, visuomenė gėrėjosi pinigų meniškumu. Tačiau spauda pradėjo kelti triukšmą, kam jis ten pažymėjo savo pirmąsias raides — V. D. B. Po savaltės vyriausybės įsakymu tos raidės buvo pašalinta. Tačiau 22,350.00 centų su V. D. B. raidėmis pateko į visuomenės rankas; tuos centus ypač gauda pinigų kolekatoriai. Baranauskas taipgi dirbo ir San Domingo respublikos pinigų modeliais, be to daugybę modelių plakietų ir kt., Jo kūrinių yra Paryžiaus numizmatikos (pinigų) muziejuje, Liuksemburgo valst. muziejuje, Miuncheno muziejuje (Glyptotekoje), American Numismatic Society muziejuje New Yorke, Art Institute Chicagoje, Museum ir Fine Arts Bostone ir kitur.

1924 m. gegužės 5 d. New Yorke, taigi šiomet sueina 20 m. nuo jo mirties. Chopino sukomponuoti lietuviška dainelė (LKFBS) . Bestudijuodamas Kalifornijoje jūrų kap. P. Labanauskas viename Pasedenos knygyne, senų dainų rinkinyje surado garsiojo kompozitoriaus F. P. Chopino sukomponuotą lietuvišką dainą. Kaip žinome tas muzikos genijus, gyvenęs ir miręs Paryžiuje, buvo suharmonizavęs vieną lietuvių liaudies dainą, kurią atliko P. Viardot koncerte, organizuotame Paryžiuje kunigaikšt. M. Cartoriskos. Dainelėje nupasakojama apie mergelę, kuri ankstų rytą skaisčiai saulei šviečiant ėjo į pievas gražiąsias. Sėdėjo jos motinėlė prie lango ir klausė, kodėl jos plaukus drėgmė pagavo ir t.t.

GRĮŽTA Į OFISĄ, IŠ KURIO BUVO IŠNEŠTAS

Swell Avery, Montgomery Ward kompanijos galva, su savo sekretorium grįžta į ofisą, iš kurio prieš kiek laiko buvo prievarta kareivių išneštas, kuomet atsisakė klausyti prezidento Rooseveltto patvarkymo susitreikusių darbininkų klausimu. Valdžios atstovus, kuriems buvo pavesta perimti kompanijos reikalų vedimą, tasai milijonierius visą laiką pravardžiavo "New Dealers". (Acme-Draugas telephoto)

"PAREMKITE TĄ KAREIVĮ TARNYBOJE"

Dirbkite Dėl INTERNATIONAL HARVESTER CO. Mums Reikia

- GRINDERS INSPEKTORIŲ DRILL PRESS OPERATORIŲ ASSEMBLERS LATHE OPERATORIŲ UPSETTER OPERS. MILLING MACHINE FORGING OPERS. HELPERS & HEATERS MACHINE OPERATORIŲ

Patyrusių ir nepatyrusių — Car Pool Plenas — 6 Dienų Darbo Savaitė — Atsineškite Savo Gimimo Liūdijimą ir Laišką Darbo Paliuosavimo. Atsiųskite į

WEST PULLMAN WORKS INTERNATIONAL HARVESTER 939 W. 120th St.

Patogi Transportacija: Gatvekarais; Busais; ir I. C. R. R. Atdara nuo 7:30 Rytais iki 4:30 PP.

PAPRASTŲ DARBININKŲ Darbams Viduje

100% KARO DARBAI Ar galite kalbėti angliškai ar ne mums jūs esat reikalingi prie darbų kur galite dirbti 53 val. ar daugiau į savaitę mokant už laiką ir pusę virš 40 val.

SHERMAN-KLOVE COMPANY 3531 W. 47th Street (Arti Archer)

VYRŲ! Su ar Be Patyrimo

Pastovūs Darbai — Gera Mokestis Darbas Dienomis Mėnesiniai Bonai

SHOTWELL MFG. CO. 3501 W. POTOMAC

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais metais siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos priimančios pareikalavus.	

Sendradarbiams ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepasirašo, tai padaryti ir nepripažinti tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasirašo su teise teisėti ir trumpinti visus prisijungus raškus ir ypač korespondencijas su ilgais nuodėmėmis. Korespondentų prasme rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalymus, ir vengiant polemikos ar asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvos Steigiamasis Seimas

SVARBI SUKAKTIS

Šiandien sueina lygiai 24 metai kai susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas. Tai buvo 1920 m. gegužės m. 15 d.

Amerikos Lietuvos Taryba šį įvykį nutarė minėti specialiai sušauktomis rajoninėmis lietuvių konferencijomis, nes dabartiniu metu yra svarbu jį užakcentuoti.

Lietuviai bolševikai, taip jau ir Maskva pasaulį nori įtikinti, kad "tikras" Lietuvos žmonių apsisprendimas buvo 1940 metais, kuomet Sovietų Rusijos armija įsiveržė į Lietuvą, sugriovė nepriklausomos valstybės aparatą, uždarė politines, kultūrinės ir ekonomines organizacijas, likvidavo patvirtintą lietuvių spaudą ir po to pravedė "rinkimus" ir "seimą", kuris "nubalsavo" prijungti Lietuvą prie Sovietų Rusijos. Ta savo apgyvyste, tuo biau ir smurtu bolševikai siekė apmūlinti pasaulio akis. Bet demokratiškas pasaulis suprato jų smurto tikslą ir iki šiai dienai tebesmerkia tą jų žygi.

TAI BUVO BIAURI APGAULĖ

Kokie gali būti rinkimai ir koks tai gali būti apsisprendimas tokiomis sąlygomis, į kokias buvo įstumta Lietuva 1940 metų vasarą. Kraštas buvo raudonosios armijos žnyplėmis sužybtas, visokios organizacijos panaikintos, kandidatus į "seimą" parinko pati Maskva, kandidatų sąrašas buvo tik vienas. Tad, ne vienas padorus žmogus nevažinė Maskvos pravesių "rinkimų" Lietuvoje rinkimais, nes tai tiesiog aklipėsiška apgyvystė.

Nepaisant to, bolševikai vis tik tuo savo smurtišku aktu operuoja ir toliau nori žmones apgaudinti.

TIKRASIS TAUTOS VALIOS PAREISKIMAS

To akivaizdoje mes turime pasauliui parodyti, kad tikrasis, visiškas, pilnas ir teisingas Lietuvos žmonių apsisprendimas, jų valios pareiskimas įvyko renkant atstovus į Steigiamąjį Seimą 1920 m. pavasarį.

Tie rinkimai buvo demokratiški, slapti. Kiekviena politinė grupė ir mažumos turėjo teisę statyti savo kandidatus. Ir juos statė. Balsuotojai turėjo progą ir pilniausią laisvę balsuoti už tą kandidatų sąrašą, kuris labiau atitiko jų nusistatymą. Tai buvo rinkimai pilna ta žodžio prasme. Tokiu būdu išrinkta atstovybė turėjo pilniausią teisę kalbėti tautos vardu. Ir ji kalbėjo.

Susirinkęs Steigiamasis Seimas į savo pirmutinį posėdį 1920 m. gegužės mėn. 15 d. Kaune išreiškė tautos valią deklarodamas, kad Lietuva yra laisva, nepriklausoma ir demokratinė respublika.

Tokia tai buvo Lietuvos žmonių valia, toks tai buvo lietuvių tautos žodis, kurį išgirdo visi civilizuoti kraštai ir jie pripažino Lietuvos respubliką esant laisva ir nepriklausoma.

Tą faktą šiandien reikia pakartoti, paskelbti pasauliui iš naujo, kad tikrasis lietuvių tautos apsisprendimas buvo ne prie rusų okupantų 1940 m. vasarą, bet per Steigiamojo Seimo rinkimus 1920 metais.

DIDIEJI ST. SEIMO DARBAI

Steigiamasis Seimas (kuriam pirmininkavo prez. Aleksandras Stulginskas, dabar tremtinis Sibire) posė-

džiavo virš poros metų. Jis milžiniškus darbus atliko, patiesdamas valstybei juridinį, ekonominį, socialinį ir finansinį pagrindą. Jis davė Lietuvos respublikai konstituciją, išganingą kraštui žemės reformą ir kitus reikalingus įstatymus. Nepaisant, kad priešai nerimo, Lietuvai trukdė ir planavo kaip nors ją likviduoti, Lietuva stiprėjo, tvarkėsi, laimėjo veik visų pasaulio valstybių dėko ir de jure pripažinimą.

STAMBIŲ NUOPELNŲ VYRAI

Ta proga reikia išreikšti didelę pagarbą ir dėkingumą garbingajam kun. Mokytoji Krupavičiui, žemės reformos įstatymo iniciatoriui ir tos reformos įgyvendintojui. Už tą jo didį darbą kun. M. Krupavičiaus vardas lietuvių tautos istorijoje stambiomis raidėmis bus užrašytas. Bus minimi ir kiti vardai — prez. A. Stulginskio, Z. Starkaus, vysk. J. Staugaičio, kun. J. Vailo-kaičio, dr. K. Ambrozaičio, dr. K. Griniaus, M. Šlezevičiaus, A. Kairio ir daugelio kitų St. Seimo vadų, kurie dirbo nepaprastai sunkiose sąlygose ir vis tik milžiniškus darbus atliko.

Steigiamojo Seimo pareikštas pasauliui žodis, jo dirbti darbai, tai yra čarteris, kuriuo remdamosi lietuvių tauta šiandien reikalauja, kad, sutriuškinus tas jėgas, kurios smaugia ir tautų ir paskirų žmonių laisvę, Lietuva ir vėl būtų atsteigta laisva, nepriklausoma ir demokratinė valstybė. St. Seimas ir mus visus skatina dirbti, kad padėti Lietuvos žmonėms išsilaisvinti ir grįžti į tokį gyvenimą, kokių gyventi nusprendė St. Seimo rinkimuose, būtent laisvu ir nepriklausomu gyvenimu.

J. E. arkiv. Karevičiaus sukaktis

Šiomet sueina 30 m. nuo to momento, kai 1914 m. gegužės 17 d. J. E. Pranciškus Karevičius buvo Petrapilyje konsekruotas vyskupu, o tu tą patį metų geg. mėn. pabaigoj iškilmingai apėmė valdyti žemaičių vyskupiją, kaip 40-tas jos vyskupas. Arkivyskupas Karevičius gimęs 1861 m., Telsių apskr., Mošėdžio parap., jau paaugęs pradėjo mokytis, baigė Petrapilio kunigų seminariją ir akademią, buvo pakviestas profesoriauti Petrapilio dvasinėj akademijoje, be to — yra buvęs prefektu šv. Kotrinos gimnazijoje, Mogilevo vysk. kanauninku ir ėjo kitas aukštas pareigas Petrapilyje. Būdamas vyskupu Kaune besikuriant Lietuvos nepriklausomai valstybei, nemažai pasidarbovo. Jis priėmė Lietuvos kariuomenės priesaiką, ta proga 1919 m. geg. 11 d. nuo parengto altoriaus į karius kalbėdamas:

— Esant Izraelio tautai Babilonijos nelaisvėje per 70 metų, išnykusi buvo pas izraelitus visai viltis, kad jų valstybė būtų atgaivinta. Ir matė Ezekeilius lauką didį, kaulų pilną. Ir papūtė vėjas, gyvybė įžengė į apmirusius kaulus, apsigilavo kūnu ir atsistojo ant savo kojų ir pasidarė didi kariuomenė... Ilgiau, negu Izraelio tauta, labiau už juos mūsų tauta buvo be gyvybės ir be vilties. Ši diena parodo, kad mes gyvybę atgavė, atsida- vę tėvynės labui, įgysime sau teises tai gyvybei laikyti... Tie jo žodžiai skambėjo pirmoje iškilmingoje kariuomenės priesaikoje Kaune.

Steigiantis Lietuvoje bažnytinei provincijai Eksc. vysk. Karevičius pasitraukė į tėvų marijonų vienuolyną, už nuopeklus gavęs paukštūninią ir titulinį arkivyskupus. Šiomet kaip tik sueina 15 metų, kaip Eksc. arkiv. Karevičius padarė amžinų vienuoliškus įžadus (1929 m. liepos 9 d.). Ekselencija gyvena Marijampolėje, vienuolyne daug skaitydamas, studijuodamas ir savo pilnu nuolankumo gyvenimu duodamas ypatingai gražų pavyzdį.

Remia ALT

Brockton, Mass., lietuvių vieningai ir rūpestingai darbuojasi Amerikos karo pastangoms didinti ir Lietuvai išlaisvinti. Ir darbu ir aukomis jie remia Amerikos Lietuvos Tarybą. Štai, šiomis dienomis per to miesto lietuvių parap. kleboną kun. Joną Švagždį ALT gavo iš brocktoniečių \$190.57. Jie jau kelintą kartą mūsų bendrąją veiklą paremia. Bravo!

Amerikos ir jos sąjungininkų karo jėgos bet kurią dieną gali pradėti invaziją į kontinentalinę Europą. Tai, aišku, pareikalas daug drąsos, pastangų ir daug karo pabūklų. Mūsų, namų fronte esančių, svarbi pareiga pirkti daugiau U. S. karo bonų, aukoti kraujo Am. R. Kryžiui ir uoliau dirbti visus karo darbus, kad tik stipriai paremti didelius žygius atliekančią kariuomenę. Jų žygiams nieko neturi pritrūkti.

Catholic Press Association Bulletin seiminiame numeryje turėjo idėjas rašinėti apie dienraštį "Draugą". Anglų kalba katalikiškų laikraščių redaktoriai stebėjosi, kad, palyginti, negausinga Amerikos lietuvių grupė pajėgia išleisti ir išlaikyti katalikišką dienraštį.

GEGUZĖS MĖNUO

Rašo Vysk. P. Būčys, M.C.

Gegužės 15, 1944

V. JĖZUS ATSTOLINĖS NUO SAVO MOKYTINIŲ

Šios dienos, t. y. trečiojo po Velykų sekmadienio Evangeliją galima trumpai suminti šitaip: Jėzui grįžtant į dangų, apaštalai neteks savo Mokytojo regiamosios paramos. Žiaurūs persekiojimai apims jų širdis skausmais, bet tos nelaimės pasibaigs ir iškentėtieji vargai virs džiaugsmingą linksmybę, kuri nebeapsiliaus. Čia aiškiai matomos trys mintys: 1) Kristaus mokytiniai turi netekti matomos ir apčiuopiamos Jėzaus paramos. 2) Turi užėti ilgas skaudžių ir sunkių persekiojimų laikas. 3) Tas kentėjimų laikas virsta džiaugsmu ir džiaugsmas yra galutinioji, amžinoji įvykintojo Kristaus darbo padėtis.

Kristaus grįžimas į dangų savaime reiškė netekimą to viso, ką Mokytojo Asmuo davė apaštalamis. Audros jūroje liko, bet nebeliko kas jas vienu žodžiu sudraudžia ir nuaido. Išalkusių liko, bet nebuvo kas juos pavaldygdina stebuklingai padaugintomis duonelėmis ir žuvelėmis. Raupsuotų, aklių ir raišių liko, bet nebuvo kas juos vienu lipimu išgydo. Blogiausia, kad liko žmonių dvasios silpnybė, o nebuvo tos galybės, kuri net ir sta- bo ištikčius prikelia taip, kad jie savo guliū nesini linksmai ir stipriai žengia per susigrūdusias minias. Visi tie ir dar kiti, tarsi, neap- rūpinti reikalai, yra žmonių reikalai. Žmonių ne Dievo. Žmonių ne keno kito. Žmonės turi imtis juos rūpinti patys. V. Jėzus parodė iš kur ir ką imti tiems reikalams rūpinti. Kol Jisai, Galingasis, būtų buvęs su žmonėmis, tol žmonės būtų nesieję nurodytųjų priemonių. Jam tat reikėjo atsi- traukti, kad žmonės imtųsi stoti ant savo kojų, kad jie pradėtų savo darbus dirbti savomis rankomis.

Žiaurių persekiojimų laikotarpis, tiesa, yra skaudus ir pernelyg ilgas. Bet ne Kristaus pasilikimas žmonėse negalėjo to prašalinti. Pats Kristus atkentėjo tų žiaurumų stambiausiąją dalį. Nuodėmė gamina žiaurumus; žiaurumai moko mus, kaip bloga yra nuodėmė. Pa- tys žmonės prisidirbo nuodėmių ir žiaurumų, patys žmonės turi abejus išbaigti. Ir vėl Dievas padeda tą iš- baigimą atlikti. Dievo ap- reikštasis mokslas jau aiš- kiai ir suprantamai parodė, kaip tat visa padaroma. Be- lieka tik naudotis. Na, bet kaip mes galime naudotis tuo mokslu, kol mes tamsą labiau mėgstame negu švie- sę? Tam ir tebėra likę pa- saulyje žiaurumai, kad jų nelabumas kada nors pri- verstų mus imti labiau bran- ginti šviesą negu tamsybę. Jei tik tai tas įvyktų, tai

PIERRE MAURICE

PAMESTIEJI ROMANAS

IS Prancūzų Kalbos Išvertė JUOZAS POVILONIS

(Tęsinys)

Teresė negalėjo atsispirti tokiam bandymui. Ištiesą mėnesį ji dirbo kentėdama užgaunančius Bauraino žodžius, bet ji tylėjo. Jos jėgos silpo.

Ir jokių žinių iš savo vyresniojo brolio! Nieko daugiau negalėdama, ji troško mirti, mirti 14 metų! Ak! Kokią kančią gauna pakelti vaikų širdis!..

Ir paskui, ji norėjo gyven- ti, kad sužinotų, kas atsitiko Danieliui. Vėliau klebonas iš Tracy pranešė, kad jis ja rūpinasi. Pasveikusi, ji aplankė kleboną. Jis jai pranešė dvi naujienas: pir- miausia, apie mamos Baurainienės laidotuves, kas jai buvo labai skaudu. Be abe- jonės, šita vargšė moteris ne visuomet taip elgėsi, kaip reikėjo su jos globai paves- tais vaikais, bet ir ji turėjo kentėti nemaža iš savo vy- ro. Saulė blikstelėjo Teresei į skausmo pripildytą širdį, kada klebonas jai padavė Danieliaus laišką. Pagaliau! ach! keli žodžiai: Sesute,

Be abejo, tu sužinojai, kad mane sulaukė Antonyje, kada aš nuėjau parsisamdyti, kaip mūrinių padėjėjas, ir kad paskui mane pasmerkė dujus metus kalėti. Baurainas mane apkaltino, ir nieko nebuvo, kas mane gin- tų! Kad tu žinotum, kaip yra liūdna stovėti klausinė-

amžinoji laimė susyk imtų viešpatauti mumyse ir apie mus. Bet yra didžiausioji mūsų nelaimė, kad nepajėgia- me ryžtis dirbti savo laimės darbą V. Jėzaus nurodytu būdu. Mums daug lengviau eina ardyti Dievo sudarytą- ją tvarką, naikinti savo lai- mę. Už ją mes labiau mėgs- tame lengvatą.

jamam prieš teisėjus, kada smalsuolių pilna salė, ir jie žiūri į tave be jokios užuo- jautos. Jiems visiems aš bu- vau palaidūnas, kuris norė- jau nužudyti savo maitinto- ją. Aš daug neigiau, kalbė- jau, kad norėjau tave ap- ginti. Manim nepatikėjo. Ir kada aš sužinojau, kad bū- siu uždarytas per dvejus il- gus metus, kad negalėsiu tavęs daugiau matyti, mano mylima sesute, pasiutimo banga manyje sukilo; norė- jau viską suplyšyti. Kad iš- vestų, turėjo mane ištraukti prievarta iš suolo. Polici- ninkas, kuris mane lydėjo, pasakė, kad aš pasunkinsiu savo bylą, jei triukšmausiu, ir tai didino mano skausmą. Tada, galvodamas apie tave, aš verkiau ir leidausi vesti, kaip avinas.

Aš esu Fresnesų kalėjime. Aš nenoriu, kad tu ži- notumei viską, ką dvasioje iškentėjau čia per pirmąsias dienas. Aš parščiau tai kle- bonui. Tik žinok, kad mintis apie tave mane paleiko; ypatingai vakare, kada aš guliu ir kada jaučiu tavo medalikėlių ant savo krūti- nės. Nuo to laiko aš nebesu daugiau vienas. Šveič. Pa- nelė, kuriai tu mane pavė- dei, priima mano maldas, ir ramybė nusileidžia į mano dvasią.

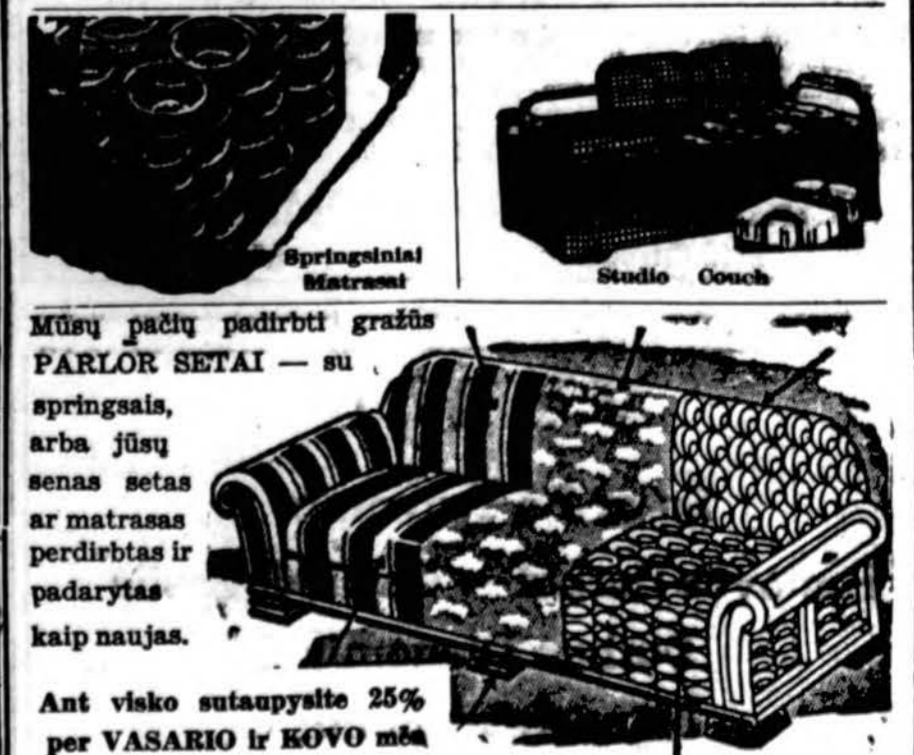
Rašyk man mažiausia nors kartą per mėnesį. Kle- bonas man sakė, kad tu tru- putį sirgai. Tai nieko, ar ne tiesa? Jis man taip pat pra- nešė apie mamos Baurainie- nės mirtį ir kad tave tuo tarpu nusiuntęs į Nevers. Aš ne labai supratau, kodėl; bet nieko, aš noriu, kad tu tik toliau būtum nuo Bauraino.

Karštai tave bučiuoju. Tavo vyresnysis brolis Danielius.

PENKIOLKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ

IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Dalktų!

Mūsų pačių padirbtų gražūs PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ant visko sutaupysite 25% per VASARIO ir KOVO mėn.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

CHICAGO IR APYLINKESE

Paminėta Rupšių vedybinė sukaktis

Brighton Park. — Gegužės 6 d. vakare Antanas ir Marijona Rupšiai, savininkai moderniškose ūžeigos, 4358 So. Western Ave., minėjo taip vadinamas "blekines" 10 metų vedybinę gyvenimo sukaktuves.

Antanas ir Marijona Rupšiai yra ne vien gabūs biznieriiai, bet nuosirdūs ir draugingi, už tai susilaukė daug jiems labo velijančių draugų ir pažįstamų.

Susirinkus svečiams pirmame aukšte jų gyvenamose kambariuose, pakvietė visus į antrą aukštą prie puošniai parengtų stalų.

Prasidėjus puotai tvarkos vedėja J. Sačauskienė išsaulėkė nemažai juoko uždedama velioną "jaunajai", o "jaunajam" prisegė didelį "korsazą", padarytą iš daržovių.

Rupšių sūnelis Antanas, Jr., nors dar tik 9 metų amžiaus, bet jau neblogai vartoja akordioną, kuriuo linksmino puotaujančius. Pavalgius sudėta "jaunavedžiams" nuoširdžių linkėjimų. Ypač gražią kalbą pasakė F. Bastis apie Lietuvą. Mat, jis su S. Darium parvyko į Lietuvą jos kūrimesi laikais, tarnavo metus Lietuvos kariuomenėje liuosnoriu. Pasiuosavęs iš kariuomenės, keletą metų vertėsi prekyba ir grįžo į Jungtines Valstybes. 1939 m. vėl atlaukė Lietuvą. Neatsigerėjo padaryta pažanga Lietuvos ūkyje; tame laikotarpyje ji pralenkė visus savo kaimynus.

Negalima įsivaizduoti, ko dėl tie Lietuvos išgamos komunistai, nori tą pažangią Lietuvą pakišti po atsilikusia raudonąja letena.

Svečių tarpe radosi Mr. ir Mrs. P. Sačauski, Mr. ir Mrs. Skrabutėnas, Mr. F. Bastis, Mr. Mickevičė, Mr. ir Mrs. F. Ažusenis ir daug kitų, kurių pavardžių neteko sužinoti.

Ir taip naktis greit prabėgo prie lietuviškos dainos ir muzikos. **Pranas**

Brighton Park labdariai

Labdarių 8 kuopa tikrai gali džiaugtis turėdama tokių nuoširdžių rėmėjų. Iš praėjusio susirinkimo paaiškėjo, kad ruošta pramoga davė tikrai stebėtinų sekmių. Tai nuopelnas darbščios komisijos, kuri nenusiminė, nors žinojo, kad tą pačią dieną ir centro buvo rengiamas parengimas, bet prie gerų norų, pasišventimo, pasirodo, kad gyno pelno liko \$149.10.

Pasidžiaugėm pasisekimu, bet nėra laiko silsėtis. Štai, artėja kapų puošimo diena, o juk mūsų kuopa kasmet nuoširdžiai dirba, taigi ir šiais metais galvoja, kaip geriau prisiruošus, kad tik pasekmės būtų geros labdarių naudai.

Šį susirinkimą vėl turėjom nepaprastą, nes atsilankė T. Domkus, 4067 So. Richmond St. ir paaukojo

Loretto ligoninei graži programa

MRS. CHRISTENSON, VAKARO RENGĖJA

Loretto ligoninės rėmėjos Mrs. F. Christenson vadovybė, rengia svarbų gegužės 23 d., Sv. Antano parapijos salėje, vakarą.

Visos Cicero parapijos moterys kviečiamos prisidėti prie rėmimo šios gražios įstaigos, vedamos seserų Ka

\$100.00, tapdami tos draugijos amžini nariai. Nuosirdus ačiū Domkams, nes ta šeima yra žinoma kaip gerų darbų rėmėjai. Tai antiras iš eilės susirinkimas, kad mūsų kuopai vis teko gauti amžinas ir garbės narys, o gal ir sekantis susirinkimas bus toks sekmingas. Kuopos susirinkimas įvyks 14 d. gegužės, pirmą valandą po pietų, parapijos mokyklos kambary.

Nutarimų rašt.

Rėmėjos išrinko atstoves

North Side. — Gegužės 8 dieną, parapijos salėje įvyko Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijos 3 skyriaus mėnesinis susirinkimas.

Išrinkti atstovai dalyvauti Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų seime gegužės 28 dieną: K. Juozaitienė ir V. Tūbelienė. Aukų paskirta \$10.00.

Taipgi išrinkti atstovai dalyvauti Chicagos Lietuvių Konferencijoje, kuri įvyks gegužės 21 dieną, Lietuvių Auditorijoje. Aukų paskirta \$3.00. Atstovai V. Daugirdienė ir K. Juozaitienė. V. Tūbelienė.

Vyras nusiskundė

CLAYTON, Ohio. — Harry N. Smith, Ferguson (Mo.) mašinistas, gegužės 11 dieną nusiskundė teisme, kad jo žmona Dora paėmė jo algos čekį ir tedavė jam tik gatvėkariui, privertė dirbti visus namų darbus, nusipirko farmą, automobilį ir namų įrengimą su jo uždarbiu, ir nedavė jam naudoti automobilio, išskyrus tuos atvejus kai reikėjo jai patarnavimui. Jis dar pasakė, kad ji buvo pirmiau vedusi keturis kartus, bet jam pasakė, kad buvo vedusi du kartus. Mrs. Smith nepasirodė teisme.

Jų gyvenimo kelias išiskyrė.

Tik vieną dieną!

Evansville, Ind. — Praeity metų birželio 5 dieną St. Louis'e apsidė vienas vyras ir mergina. Tik dieną gyveno apsidė. Vyras atsisakė sėdėti kartu su ja traukinyje, kai grįžo į Evansville,

ir vyras dingo, kai jie atvyko į stotį. Nuo to laiko ji savo vyro nematė ir nieko negirdėjo.

Reikia rimčiau žiūrėti į moterystę, tada tokių dalykų neįvyks. Jei nori gero moterystės gyvenimo, reikia pirma gerai pažiūrėti tą asmenį, su kuriuo eini į moterystės gyvenimą.

Chicagoje "Rašytojų diena" geg. 29 d.

Laikraštininkai vyrai ir moterys bus pagerbti gegužės 29 dieną dėl jų pasiaukavimo karo sekmingumui, paskelbus mayorui Edwardui J. Kelly kaip "Rašytojų dieną Chicagoje".

Gegužės 29 dieną bus pagerbti visi tie, kurie tarnauja tautai rinkdami žinias namų fronte, taip pat korespondentai karo frontų ir kiti, kurie yra žurnalizmo profesijoje.

Skelbkitės Dien. "Drauge"

Keturių Metų Mirties Sukaktuvės

DOMICELE ČAPIENĖ

(po tėvais šatkaltė)

Jau sukako keturi metai, kai negaltingai mirė atskyrė iš mūsų tarpo mylima moteris ir motinėle, Domicele Čapienė.

Netekome savo mylimos geg. 21 d., 1940 m. Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėtume užmiršti. Lei galtingas Dievas suteikia jai amžiną atilę.

Mes, atmindami jos lūdną prisilavinimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas Sv. Mišias su egzokvijomis antradienį, geg. 16 d., 1944 m. Sv. Jurgio parap. bažnyčioje 8:00 val ryto.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįtamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Domiceles sielą.

Nulūde: Vyras Antanas, Dukterys Ona, Rozalija ir Barbara ir kitos Giminės.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
 Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
 PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
 Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
 Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
 Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais 6 val. vak.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -
ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
 1410 South 50th Avenue, Cicero
 Telefonas CICERO 2109
 6812 So. Western Ave., Chicago
 Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prielnamas.

PACHANKIS PAMINKLAI
 PETER TROOST MONUMENT COMPANY
 (Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

Užsisakykite Jūsų Paminklą dabar, jei norite turėti jį pastatytą ant kapo kapinių diena.

Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas:
 Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Seimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELEO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best in The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

JOHN W. PACHANKIS
 — THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
 Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA:
 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
 Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštadienį ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

J. LIULEVIČIUS
 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
 3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
 Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
 1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
 3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI
 2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515
 10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
 FULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
 10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

Skolinam Pinigus
Morgičiams
 GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS

KREIPKITES PRIE MŪSŲ

TAUPYKITE

dėl 1944

SUPREME
 SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
 Sekretorius ir Iėdininkas

DABARTINIS DIVIDENTŲ TATA..... 4%

1751 W. 47th Street

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MŪSŲ JŪSŲ PASIRINKIMUI.

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.
 DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.)
 PHONE: SEELEY 6103

CRANE COAL COMPANY
 5332 So. Long Avenue
 Telefonas — PORTSMOUTH 9022

W. VIRG. LUMP — Sijoti..... \$9.80
 STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45

2 syk plautos, Chemiškai priręgtos
 BLACK BAND LUMP..... \$11.25
 PETROLEUM COKE (Course)..... \$12.50
 PETROLEUM COKE (Pile Run) \$10.95

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIU!

Statybai, Remontavimui, Refinansavimui — ANT LENGVŲ MENESINIŲ ISMOKĖJIMŲ!

Panaudokite Proga Dabartinėms Žemoms Nuosimčio Ratoms.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.
 — 47 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 TEL.: CALUMET 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y. 3226 SO. HALSTED ST.

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

LIETUVIAI Kariai Kovoje už U.S. LAISVĘ ir Pavergtųjų Išlaisvinimą

LIETUVIS ŠIAURĖS AFRIKOJE

P. f. c. Stasys Masakaitis gimė 1923 metais, balandžio 28 d., Chicagoje, Ill. Baigė Šv. Panelės Marijos Nekalto Prasiidėjimo lietuvių parapijos pradžios mokyklą, Brighton Parke. Lankė Kelly aukštesnę mokyklą.

P. f. c. Stasys Masakaitis į Dėdės Samo kariuomenę išvyko 1943 metais, kovo 13 dieną. Jis mokslą ėjo prie lėktuvų taisymo ir skrajavimo. Užbaigęs abi mokyklas gavo diplomą.

Pranas Šv. Ritos aukštesnė mokyklą. Sesutė Ona lanko Šv. Panelės Nekalto Prasiidėjimo lietuvių parapijos pradžios mokyklą.

P. f. c. Stasys Masakaitis dabar yra šiaurinėje Afrikoje, iš kur tėvams parašė laišką. Jis rašo, kad Afrikoje diena labai karšta, o naktį vėsu. Stasys rašo taip pat tėvams, kad jis išklausė šv. mišių ir priėmė šventą komunią ant laivo.

Aurora lietuvis vokiečių nelaisvėje

Joseph H. Chapas, 28 metų amžiaus, Flying Fortress bombonešio navigatorius, buvo numuštas žemėn virš Vokietijos prieš du mėnesius. Dabar Lt. Joseph H. Chapas yra vokiečių nelaisvėje. Apie tai pranešė karo departamentas praeitą penktadienį. Lt. Chapo motina Mrs. Joseph H. Chapas, kuri gyvena šiuo adresu: 831 Madison ave., Aurora.

Šv. Panelė Marija, suteik nepriklausomybę mūsų senelių kraštui ir motinų sąsainis sulaisytai žemei Lietuvai.

ATSTATYTAS NUO PAREIGŲ

Tai kun. Stasys Orlemanski (lenkas) iš Springfield, Mass., kuris buvo nuvykęs su Molotovu ir Stalinu ir šiomis dienomis grįžęs į Ameriką. Kun. Orlemanski tapo suspenduotas Springfield vyskupo O'Leary, kai jis grįžo iš Maskvos į Ameriką.

Kas Girdot? Chicagoje

Baisi tragedija

Arno B. Reincke, 62 metų amžiaus, pionieris Chicago skelbimų, iškrito iš aštuntojo aukšto lango praeitą penktadienį. Jis iškrito iš aštuntojo aukšto lango savo privačiame ofise, 520 N. Michigan ave., ir užsimušė.

Kunas susidaužė į Michigan ave. šaligatvį. Žmonės matė kaip jis krito žemėn. Reincke sūnus Charles irgi matė kai krito žmogus iš lango, grįžtant jam iš miesto į ofisą; bet jis nežinojo, kad tai jo tėvas. Jis sužinojo tragediją, kai sugrįžo į ofisą.

Iškrito vaikas

Šešių metų vaikas iškrito iš antrojo aukšto lango savo namų, 4958 Princeton ave., praeitą penktadienį, kai jo broliukas 3 metų amžiaus jį pastumė žaidžiant. Šešių metų vaikas nukentėjo: nusilaužė ranką ir neteko kelių dantų.

Neteko

Aną savaitę vietos racionavimo boardai dvylikai motoristų atšaukė jų gazo racionavimą įvairiems periodams, kad jie greitai važiuo arba gazoliną naudoja pasilinksiminimui.

Susižeidė

John Liss, 52 metų, 1834 N. Drake ave., šovė ir sunkiai susižeidė Hanson parke.

30 dėžių

Vagys atrakino likerų krautuvės duris, 6148 North ave., ir pavogė 30 dėžių whisky. Tai įvyko praeitą penktadienį.

Ką pasakė sugrįžęs iš Rusijos

Mums neužtenka pažado ir parašo, bet reikia faktų, aiškių faktų

JEI ŽODZIAI EINA VIENU KELIU, O DARBAI KITU, KĄ REIŠKIA PAŽADAS?

Stanislovas Orlemanski, lenkas amerikietis kunigas iš Springfield, Mass., matęs du kartus su Stalinu Masakovoje. Jis grįždamas iš Rusijos pakelyje buvo sustojęs Chicagoje, gegužės 12 dieną, ir Stevens viešbutyje turėjo pasikalbėjimą su spaudos atstovais.

Kun. Orlemanski spaudos atstovams pasakė, kad Juozapas Stalinas raštiškai pareiškė: a) kad persekiojimas ir trukdymas Katalikų Bažnyčios yra nepriimtinas ir negeistinas dalykas, ir b) kad galima kooperuoti su popiežiumi Pijumi XII.

TIK RAŠTAS

Taip, Stalinas raštiškai kunigui Orlemanskiui pareiškė, kad Bažnyčios persekiojimas nepriimtinas, ir tą raštą Orlemanski parsivežė į Ameriką, bet tik pažadas ir raštas. Raštiškas Stalino pareiškimas tada turėtų reikšmės, jei jis tuojau paluosuotų 152 lenkų katalikų kunigus, kurie dabar yra Rusijos ištremime. Tai būtų įrodymas, kad Stalinas rodo palankumą Katalikų Bažnyčiai ir atsisako nuo persekiojimų.

Orlemanski parsivežė iš Stalino tik pažadą, bet Stalinas iki šiol savo pažadų nesilaikė. Daug gražių pažadų Stalinas yra davęs Lietuvai, Latvijai, Estijai, Suomijai, Lenkijai, bet juos sulaužė. Po gražių Stalino pažadų Lietuva, Latvija, Estija buvo okupuota sovietų rusų raudonosios armijos. Daug gražių pažadų Stalinas buvo davęs a. a. Sikorskiui, lenkų valdžios ministrui pirmininkui, bet šandien Stalinas ir jo pagalbininkai neturi santykių su lenkų valdžia ištremime.

Šandien, šandien

Įdomi programa per Sophie Barcus radiją, Konferencijos garbei

Besiruošiant prie Lietuvių Konferencijos, kuri įvyks Chicagoje, Lietuvių auditorijoje, 3133 S. Halsted str., gegužės 21 d., Sophie Barcus per radiją duos Lietuvių Konferencijos garbei pritaikytą programą gegužės 15 dieną, tai yra šandien, tarp 7 ir 8 valandos vakare. Kalbės žymūs kalbėtojai. Dainuos vyrų choras, vadovaujant K. Steponavičiui, ir mergaičių grupė, vadovaujant A. Steponavičienei. Dainuos solistai: panelė K. Mileritė ir Pranas Jakubauskas. Broliai Vešotos dramatiškus 40 metų spaudos atgavimo sukaktį.

LENGVAI PATIKI

Kun. Orlemanski pareiškė, kad jis lankė Rusijoje pas Staliną ne kaip Bažnyčios ar valdžios atstovas, bet kaip paprastas pilietis amerikietis. Ir jis pareiškė, kad jis nesąs nei komunistas, nei atstovaujantis kokiam nors klikui, frakcijai ar partijai. Mums atrodo, kad kun. Orlemanski yra patekęs į būrį tų asmenų, kurie lengvai patiki komunistų propagandai, kurie pažadams daugiau duoda reikšmės, negu gyvenimo faktams.

MES NORIME FAKTŲ

Mes norime nuo Stalino ne parašo, bet faktų, kad jis duoda pilną religinę laisvę Rusijoje.

Jei Stalinas yra palankus Katalikų Bažnyčiai ir nori atsisakyti nuo persekiojimų Katalikų Bažnyčios, tai jis galėjo pasirinkti didesnę autoritetą tam dalykui spręsti, o ne kun. Orlemanski, galėjo tiesiai susisiekti su Vatikanu, ten yra išmintingusių vyrų, negu Orlemanski. Bet kažkaip Orlemanski yra

arčiau Stalinui prie išdies, negu kas kitas. Matyti Stalinas įsitikino, kad per kun. Orlemanski bus sekmingesnė komunistų propaganda, negu per ką kitą. Todėl jį ir pasirinko, o ne ką kitą.

Šandien, šandien

Pažvelgus į gyvenimą

Prieš kiek laiko Mrs. Lola Korona, 25 metų, 2208 W. Monroe str., buvo palikusi 4 mėnesių amžiaus savo vaiką vieną namie, o ji lankė tavernus. Ji buvo šiom dienomis patraukta teisman. Teisėjas Frank E. Donoghue paskyrė jai vienų metų bandydymą, bet dešimt dienų turės pabūti kauntės kalėjime. Jai taip pat buvo uždėta \$200 baudmė ir išlaidos, bet sprendimas suspenduotas.

Pasizymėjęs

Major Paul Triquet, kanadietis, gavo Viktorijos Kryžių už pasižymėjimą. Jis buvo pasveikintas Jo Eminencijos kardinolo Villeneuve, Quebeco arkivyskupo. Major Paul Triquet yra vedęs ir turi du vaikus. Major Triquet yra trylikmetis katalikas, kuris britų imperijoje laimėjo Viktorijos Kryžių.

35,000 kooperatyvų

Quebec provincijoje (Kanadoje) dabar yra 525 žemdirbystės kooperatyvai. Jie turėjo 35,000 narių ir praeitais metais padarė už \$30,000,000 vertės biznį. Ten yra daug ugnies apdraudų, ir vartotojų kooperatyvų ir kredito unijų.

SKELBKITES "DRAUGE"

× Kun. A. Sandys, MIC., yra išvykęs į Spring Valley, Ill., pamokslams sakyti per 40 val. atlaidus, kurie baigsis ryt vakare.

× Vera Paukštis, energinga draugijų darbuotoja, pirkė didelį namą Marquette Park, arti lietuvių bažnyčios. Malonu, kad jaunos šeimos apsigyvena lietuvių tarpe.

× Valerijonas Misevičius, townoflakietis, jau antri metai, kaip serga. Dabar randasi State Hospital, Manteo, Ill. Vienatinė jam paguoda — jo motina, kuri dažnai jį aplanko.

× Širvinskienė, Pukelienė ir Cicienienė išrinktos atstovės į Chicago Lietuvių Konferenciją nuo Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Draugijos Chicago apskrities. Paskirta ir aukų.

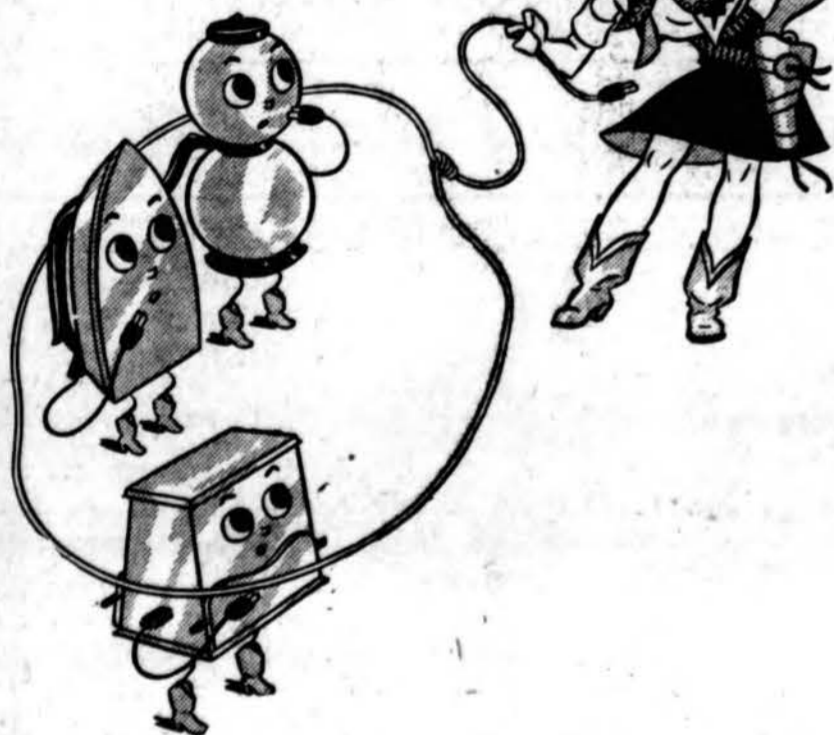
× Varpučinskai, ciceriečiai, besidžiaugdami savo dukrelės Dolores pirmąja šv. Komunija sukviėtė gimines ir būrį draugų. Gražiai pasilinksmina ir Dolores sudėta linkėjimų — dovanų. Ji lanko Šv. Antano parapijos mokyklą.

× Antanas Jurgelaitis, Dominikonų ordino vienuolis-klierikas iš So. Boston, Mass., neužilgo bus išvestas į kunigus. Klierikas Antanas yra linkęs prie visuomeninio veikimo ir palaiko santykius su mūsų laikraščiais. Jis yra mokinėsis Marijonų kolegijoje, Thompson, Conn.

× John B. Simmons, lietuvis iš Grand Rapids, Michigan, dabar yra leidėjas "The Cassville American", Cassville, Wis. Jis yra geras spausdavininkas ir dabar įsigijo biznį gražiausioje tos valstybės dalyje. Toji apylinkė prie Mississippi upės yra labai žavinga ir dėl to vasarą sutraukia daug žuvavimo mėgėjų.

× Biznierius S. Bukauskas, 4938 West 15 St., Cicero, šimet mini 30 metų sukaktį, kaip laiko krautuvę geležinių daiktų ir įvairios malivos. Sukakties proga, dabar, pavasarį, kai namuose ir apie namus daug ko reikia, Bukausko krautuvė gali rasti gerų barginų. Beje, 30 metų taip pat, kaip S. Bukauskas skaito "Draugą". Gražus jubiliejaus "Nationalzeitung" liejus.

Surinkite juos!

IŠKEISKITE nevartojamus įtaisymus į Karo Štampas

kaip su kilpa "sugaudykite" tuos pašalintus ir sugadintus elektros įtaisymus jūsų namuose — ir traukite keliu pas savo elektros krautuvniką. Jis maloniai iškeis Karo Štampomis už juos.

Kas iš to, kad sugadinti? Jis greičiausia vistiek juos paims, prieteliau, nes jis galės juos pataisyti.

IŠKEITIMAS jūsų nevartojamų elektros laiko-taurotojų tai kaimyniškas veiksmas. Duoda kitiems žmonėms progos pirkti įtaisymus, kurie jiems reikalingi. Pagelbėti pripildyti jūsų štamų knygutę — ir taip pagelbėti karo pastangoms.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

PASTABA: Commonwealth Edison Kompanija neperka vartotų elektros įtaisymų per-pardavimui, bet maloniai pagelbėti Chicago Krautuvnikams šlamo patriotiniam iškeitimo Plane.

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Mergičių
už pigesnę sušiltinti — be komisiškos P.A.S.

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 W. CERMAK RD. .... Tel. CANal 8887
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas